

Departamentul de studii parlamentare și politici UE
Direcția pentru Uniunea Europeană

Parcursul european al Republicii Moldova. Evoluții 2025

Mihaela Banu

Biroul pentru control parlamentar în domeniul afacerilor europene

28 ianuarie 2026

Opiniile exprimate aparțin autorului și nu reprezintă punctul de vedere al
Camerei Deputaților.

Parcursul european al Republicii Moldova. Evoluții 2025

Și în cursul anului 2025, Moldova a continuat să își îndeplinească pe scară largă obligațiile asumate în temeiul [Acordului de asociere](#), inclusiv acelea privind zona de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare. Acest acord rămâne instrumentul juridic bilateral care servește drept bază pentru asocierea politică și integrarea economică dintre UE și Moldova. Dialogul politic și economic regulat dintre UE și Moldova a continuat prin intermediul structurilor acordului.

În iunie 2025, a avut loc cea de a noua reuniune a Consiliului de asociere UE-Republica Moldova, în cadrul căreia a fost reafirmată importanța strategică a Republicii Moldova pentru Uniunea Europeană și laudate progresele în privința alinierii la *acquis*, mai cu seamă în domenii critice precum statul de drept, reforma justiției și lupta împotriva corupției, precum și alinierea deplină la politica externă și de securitate comună (PESC). Tot cu acest prilej, s-a convenit înființarea unui comitet consultativ mixt cu Comitetul Regiunilor, precum și a unui nou subcomitet pentru reforma administrației publice.

Primul [summit UE-Moldova](#), desfășurat la 4 iulie 2025, s-a încheiat cu semnarea unei [declarații comune](#), potrivit căreia Moldova și UE continuă să coopereze mai strâns ca niciodată din punct de vedere politic și economic și să rămână unite în fața amenințărilor tot mai intense la adresa securității regionale, cauzate de războiul Rusiei împotriva Ucrainei. Totodată, Uniunea Europeană și-a luat o serie de angajamente cu privire la: avansarea rapidă în procesul de aderare a Moldovei; sprijinirea rezilienței Moldovei în combaterea acțiunilor destabilizatoare, prin toate instrumentele disponibile în acest sens; sprijinirea reformelor axate pe consolidarea statului de drept și a drepturilor fundamentale, inclusiv a drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale; consolidarea cooperării cu privire la migrație, combaterea crimei organizate, a traficului de arme, droguri și persoane; îmbunătățirea liberalizării reciproce a comerțului pe o bază permanentă, cât mai curând posibil; punerea în aplicare eficientă a proiectelor de investiții prioritare finanțate prin [Planul de creștere pentru Republica Moldova](#); sprijinirea Moldovei în combaterea amenințărilor hibride și cibernetice cauzate de Rusia; sprijinirea eforturilor orientate către eficiență energetică, independență, diversificare și interconectare cu UE, inclusiv prin intermediul *Coridorului Vertical de Gaze*; susținerea participării treptate a Moldovei la programele, politicile și elementele relevante ale pieței interne, înainte de obținerea statutului de membru cu drepturi depline.

Tot în iulie 2025, în materie comercială, Republica Moldova și UE au convenit cu privire la extinderea domeniului de aplicare al eliminării taxelor vamale pentru unele exporturi care nu fuseseră încă liberalizate, [decizia](#) fiind luată de Consiliu în septembrie același an.

De asemenea, în septembrie 2025, a fost extinsă validitatea [acordului](#) cu privire la transportul rutier de mărfuri, până la 31 martie 2027. Acest acord a fost încheiat pentru a contracara perturbările semnificative ale transportului rutier cauzate de războiul Rusiei împotriva Ucrainei, prin acordarea de drepturi suplimentare de tranzit și transport de mărfuri și s-a dovedit a fi un succes, atât pentru economia Republicii Moldova, cât și pentru creșterea exporturilor UE către această țară.

Mai mult, 1 noiembrie 2025, Moldova a aderat la convențiile privind [regimul de tranzit comun](#) și [simplificarea formalităților în comerțul cu mărfuri](#). Convenția privind simplificarea formalităților în comerțul cu mărfuri introduce *documentul administrativ unic*, utilizat pentru toate procedurile de import și export, precum și o procedură de tranzit comun pentru comerțul dintre statele participante, indiferent de natura sau originea mărfurilor. Prin standardizarea documentelor vamale și digitalizarea procedurilor, birocrația este redusă, mărfurile sunt eliberate mai rapid, iar comerțul transfrontalier devine mai transparent și mai eficient. Aderarea Moldovei a fost posibilă grație unui grant UE de 1,18 milioane de euro utilizat pentru

dezvoltarea Noului Sistem de Tranzit Computerizat (NSTC) - un sistem european de gestionare și control, bazat pe depunerea electronică a declarațiilor de tranzit și pe schimbul electronic de date între autoritățile vamale. Prin intermediul NSTC, Moldova și-a conectat sistemul electronic național la platformele transeuropene de schimb de date, deschizând calea pentru o funcționare digitală, sigură și eficientă a procedurilor vamale și reducând costurile administrative și timpii de așteptare la posturile vamale.

[Raportul](#) din 2025 al Comisiei Europene privind Republica Moldova, anexat [Comunicării](#) privind politica de extindere, notează progrese semnificative și accelerate în multe domenii, Moldova fiind una dintre țările candidate cu cel mai mare avans într-un an. Procesul de screening a fost finalizat în septembrie 2025¹ și au fost adoptate foi de parcurs privind justiția, administrația publică și instituțiile democratice (evaluate pozitiv). Cu toate acestea, Comisia Europeană relevă o serie de domenii în care Republica Moldova trebuie să accelereze reformele pentru a menține ritmul și a îndeplini criteriile de aderare.

Astfel, în privința sistemului judiciar, în acest an Moldova ar trebui: să finalizeze procesul de evaluare externă și numire a judecătorilor, în special a celor din Curtea Supremă de Justiție, precum și a organelor specializate ale Consiliului Superior al Magistraturii, ale curților de apel, și să continue evaluarea externă a procurorilor din instituțiile de urmărire penală; să îmbunătățească funcționarea Institutului Național de Justiție; să introducă un sistem de repartizare aleatorie a cauzelor pentru procurori, bazat pe criterii stricte și obiective; să îmbunătățească semnificativ rata de soluționare a cauzelor și reducerea duratei de soluționare în instanțe.

Cu privire la drepturile fundamentale, se așteaptă, între altele, îmbunătățiri în materie de cooperare interinstituțională, îmbunătățiri ale condițiilor de detenție și adoptarea Programul național de Incluziune Socială a Persoanelor cu Dizabilități.

Alte recomandări privesc, între altele: alinierea cadrului juridic la *acquis*-ul UE privind prevenirea și combaterea traficului de persoane, precum și protecția victimelor; consolidarea cadrului normativ de combatere a criminalității cibernetice; alinierea legislației relevante privind combaterea criminalității organizate la *acquis*-ul UE; punerea în aplicare în timp util a reformelor de politică economică, cu sprijinul organizațiilor financiare internaționale; combaterea muncii informale; alinierea la *acquis*-ul UE privind accesul cetățenilor UE la piața forței de muncă; alinierea cadrului normativ la Directiva privind recunoașterea calificărilor profesionale, la Directiva privind testul de proporționalitate și la Directiva UE privind serviciile; continuarea liberalizării treptate a circulației de capital; revizuirea legislației privind procedurile de insolvență și de faliment; îmbunătățirea calității asistenței medicale; reformarea pieței energiei electrice pentru a fi pregătită pentru cuplarea pieței cu UE în 2027; adoptarea unei strategii de dezvoltare pe termen lung cu emisii reduse și alinierea deplină la sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS); alinierea la legislația UE privind sănătatea și bunăstarea animalelor; creșterea alinierii la PESC și consolidarea rezilienței în fața amenințărilor hibride.

Din cele de mai sus este evident că Republica Moldova se confruntă în continuare cu numeroase provocări restante, în toate domeniile de negociere, astfel încât perspectiva aderării la UE este la momentul actual destul de incertă. Dincolo de contextul geopolitic favorabil și

¹ Procesul de screening este primul pas în negocierile de aderare și constă într-o examinare analitică conformității legislației statului candidat cu *acquis*-ului UE. Procesul de screening este realizat Comisia Europeană, cu participarea statului candidat și privește 33 de capitole ale *acquis*-ului UE (ultimele două sunt tratate separat). Cele 33 de capitole sunt grupate în șase clustere tematice, potrivit metodologiei de extindere revizuite în 2020. În cadrul fiecărui cluster, procesul de screening are loc pentru fiecare capitol, pentru a permite identificarea domeniilor apte pentru integrare accelerată. Procesul de screening duce în final la identificarea priorităților pentru reformele cheie (criterii de referință de deschidere) pentru întregul cluster. Consiliul UE decide, în unanimitate, dacă deschide negocierile pentru clusterul în cauză și definește criteriile de referință relevante, pe baza propunerii Comisiei, incluse în raportul de examinare a clusterului.

deciziile UE, ritmul reformelor rămâne esențial pentru aderarea la UE până în 2030. Pe de altă parte, legătura cu Ucraina ar putea întârzia aderarea Republicii Moldova, motiv pentru care Uniunea Europeană ar trebui să analizeze separarea traiectoriilor de integrare ale celor două state.